

Na osnovu člana IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 52. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 29. aprila 2009. godine, i na 29. sjednici Doma naroda, održanoj 20. maja 2009. godine, usvojila je

Okvirni zakon o osnovama naučno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučno-istraživačke saradnje Bosne i Hercegovine

DIO PRVI- UVODNE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim Zakonom utvrđuje se posebni interes u oblasti nauke i tehnologije u Bosni i Hercegovini, osnovni principi naučno-istraživačke djelatnosti, ostvarivanje međunarodne naučno-istraživačke saradnje i naučno-istraživačke saradnje unutar Bosne i Hercegovine, njihovo finansiranje, način ostvarivanja koordinacije institucija nadležnih za oblast nauke i tehnologije, formiranje Vijeća za nauku Bosne i Hercegovine, kao i koordinacija informacionim sistemom za oblast naučno-istraživačke djelatnosti u Bosni i Hercegovini.

Član 2. (Definicija naučno-istraživačke djelatnosti)

Pod pojmom naučno-istraživačke djelatnosti, u smislu ovog zakona, podrazumjeva se sistematski stvaralački rad na usvajanju novih znanja, s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i korištenja tih znanja u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja, uključujući i razvoj tehnologije i njihovu primjenu.

Član 3. (Principi)

(1) Naučnoistraživačka djelatnost se ostvaruje na povezanosti osnovnih, primjenjenih i razvojnih istraživanja, osposobljavanjem i usavršavanjem kadra za naučno- istraživački rad.

(2) Naučnoistraživačka djelatnost u Bosni i Hercegovini zasniva se na:

- a) slobodi i autonomiji stvaralaštva;
- b) konkurentnosti naučnih programa i projekata;
- c) primjeni međunarodnih standarda i međunarodnih mjerila kvaliteta u oblasti nauke;
- d) decentraliziranom uređenju i policentričnom organiziranju u oblasti nauke;
- e) javnosti rada i rezultata tog rada koji su podložni naučnoj i stručnoj kritici;
- f) etičnosti naučnika i istraživača;
- g) saradnji s domaćim i međunarodnim institucijama u oblasti nauke i istraživanja;
- h) povezanosti sa sistemom visokog obrazovanja;
- i) zaštiti intelektualnog vlasništva, ljudskih prava, te lične i opće sigurnosti;
- j) brizi za održiv razvoj i zaštitu okoliša;
- k) potrebama privrednog i društvenog razvoja;
- l) poticanju i uvažavanju specifičnosti nacionalnog sadržaja.

Član 4.

(Sloboda naučnog rada i djelovanja)

Naučni rad ne podliježe nikakvim ograničenjima ili formalnim zahtjevima osim onih koji proizilaze iz poštovanja standarda i etičnosti u naučnoistraživačkom radu, zaštite ljudskih prava, zaštiti lične i opće sigurnosti na radu, kao i zaštiti okoliša.

Član 5.

(Rezultat naučnoistraživačkog rada)

(1) Rezultat naučnoistraživačkog rada su: naučni i stručni rad, naučna knjiga ili monografija, originalni naučni ili pregledni članak, naučna studija, rad objavljen u naučnom časopisu koji je dostupan međunarodnoj i domaćoj naučnoj javnosti, saopćenje ili rad objavljen u zborniku sa naučnog skupa, uvodno predavanje na naučnom skupu, objavljena naučna kritika ili polemika, leksikografska ili enciklopedijska jedinica, kartografska publikacija, magistarski i doktorski rad, nova sorta, patent, tehnička rješenja, nove metode, novi materijali, te novi tehnološki postupak.

(2) Rezultat naučnoistraživačkog rada mora da sadrži elemente originalnosti i novine, tj. novih spoznaja, novih znanja, novih naučnih pravila ili novih primjena.

DIO DRUGI - POSEBNI INTERES U NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DJELATNOSTI

Član 6.

(Posebni interes)

(1) Nauka i tehnološki razvoj imaju prioritetan značaj za Bosnu i Hercegovinu, entitete, kantone i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i sastavni su dio međunarodnog, posebno evropskog naučnoistraživačkog prostora.

(2) Naučnoistraživačka djelatnost je djelatnost od posebnog interesa za čije se ostvarivanje sredstva osiguravaju u budžetu Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 7.

(Ostvarivanje posebnog interesa)

Posebni interes i strateški ciljevi u naučno-istraživačkoj djelatnosti, u smislu ovog zakona, ostvaruju se putem:

- a) stvaranja mogućnosti za intenzivni i usklađeni razvoj nauke i tehnologije;
- b) stvaranja uslova za podsticanje naučnoistraživačkog rada koji je u funkciji tehnološkog, inovacionog i ukupnog društvenoekonomskog razvoja;
- c) utvrđivanjem osnovnih principa koordinacije aktivnosti;
- d) usklađivanjem planova;
- e) međunarodne naučne saradnje;
- f) obuke nove generacije naučnika na visokoškolskim ustanovama u zemlji ili u inozemstvu;

- g) unapređenja sistema naučno-tehnoloških informacija;
- h) razvoja istraživačke infrastrukture prema međunarodnim standardima;
- i) reinvestiranja u industrijsko istraživanje;
- j) realizacijom naučnoistraživačkih programa u skladu sa strategijama naučnog i tehnološkog razvoja Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- k) provođenjem aktivnosti na popularizaciji nauke i naučnoistraživačkog rada.

Član 8.

(Strategije razvoja nauke)

(1) U svrhu planiranja i ostvarivanja strateških ciljeva, smjernica i prioriteta naučnog i tehnološkog razvoja Bosne i Hercegovine, odnosno ostvarivanja posebnog interesa u naučnoistraživačkoj djelatnosti, donosi se i provodi Strategija razvoja nauke u Bosni i Hercegovini.

(2) Strategija razvoja nauke u Bosni i Hercegovini sadrži osnovne principe, ciljeve, smjernice i prioritete naučnog i tehnološkog razvoja, sa posebnim osvrtom na koordinaciju aktivnosti i usklađenost planova u vezi s međunarodnom naučnoistraživačkom saradnjom.

(3) Izrada Strategije razvoja nauke u Bosni i Hercegovini se bazira na principu „koordiniranog planiranja“ i aktivnosti Ministarstva civilnih poslova BiH, entitetskih i kantonalnih ministarstava.

(3) Strategiju razvoja nauke u Bosni i Hercegovini donosi Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH i uz prethodno pribavljeno mišljenje entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

DIO TREĆI - VIJEĆE ZA NAUKU

Član 9.

(Vijeće za nauku Bosne i Hercegovine)

(1) S ciljem praćenja i unapređenja stanja u oblasti nauke i tehnologije u Bosni i Hercegovini osniva se Vijeće za nauku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće za nauku BiH).

(2) Vijeće za nauku BiH je savjetodavno i stručno tijelo Ministarstva civilnih poslova BiH.

(3) Vijeće za nauku BiH ima svoj poslovnik o radu na koji saglasnost daje ministar civilnih poslova BiH.

(4) Vijeće za nauku BiH jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu i stanju u oblasti nauke Vijeću ministara BiH posredstvom Ministarstva civilnih poslova BiH a Ministarstvu civilnih poslova BiH i češće u zavisnosti od potrebe.

Član 10.

(Sastav Vijeća za nauku BiH)

(1) Vijeće za nauku BiH ima predsjednika i dvanaest članova.

(2) Vijeće za nauku BiH imenuje Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova iz reda istaknutih naučnih radnika.

(3) Članove Vijeća za nauku BiH predlažu: četiri člana Federacija BiH, u konsultaciji s

kantonima, tri člana Republika Srpska, jednog člana Brčko Distrikt i pet članova Ministarstvo civilnih poslova BiH.

(4) Konačan prijedlog kandidata za predsjednika i članove Vijeća za nauku BiH utvrđuje Ministarstvo civilnih poslova BiH, vodeći računa da u njemu budu zastupljeni predstavnici svih naučnih oblasti prema Frasketijevoj nomenklaturi.

(5) Članovi Vijeća za nauku BiH imaju pravo na naknadu čiju visinu utvrđuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u skladu s važećim propisima.

Član 11.

(Nadležnosti Vijeća za nauku BiH)

(1) Vijeće za nauku BiH nadležno je da:

- a) daje preporuke i mišljenja s ciljem razvoja nauke i tehnologije u Bosni i Hercegovini;
- b) učestvuje u izradi Strategije razvoja nauke u Bosni i Hercegovini;
- c) prati provođenje Strategije razvoja nauke u Bosni i Hercegovini i s tim u vezi daje preporuke i mišljenja Ministarstvu civilnih poslova BiH prilikom donošenja provedbenih akata (akcioni planovi, smjernice i sl.),
- d) priprema i Ministarstvu civilnih poslova BiH predlaže uputstva o metodološkim okvirima i principima za izradu : Pravilnika o klasifikaciji naučnih oblasti, polja i grana, Pravilnika o minimalnim uslovima za izbor u naučna zvanja , te Pravilnika o minimalnim uslovima za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti i bavljenje naučnoistraživačkim radom;
- e) priprema i Ministarstvu civilnih poslova BiH predlaže donošenje pravilnika o nagradama u oblasti nauke u Bosni i Hercegovini za uspjehe na međunarodnom planu";
- f) priprema i nadležnim institucijama predlaže instrumente za statističko praćenje stanja nauke i tehnologije u Bosni i Hercegovini, te međunarodno izvještavanje;
- g) daje preporuke o učešću Bosne i Hercegovin u programima Evropske unije iz oblasti nauke i tehnologije;
- h) daje mišljenje o članstvu Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i projektima u oblasti nauke i tehnologije;
- i) razmatra stanje u oblasti nauke i daje preporuke s ciljem razvoja naučnoistraživačke infrastrukture i obuke nove generacije naučnika;
- j) daje preporuke u pogledu podrške projektima u oblasti nauke i tehnologije značajnim za Bosnu i Hercegovinu;
- k) daje mišljenja na ugovore o međunarodnoj saradnji u oblasti nauke i tehnologije;
- l) daje preporuke u pogledu definiranja sistema naučnoistraživačkih informacija u skladu s međunarodnim standardima;
- m) konsenzusom donosi poslovnik o svom radu ; te
- n) obavlja i druge poslove koje mu povjeri ministar civilnih poslova BiH.

(2) Članovi Vijeća za nauku BiH saraduju sa ministarstvima nadležnim za naučno-istraživačku djelatnost i naučno-istraživačkim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Član 12.

(Metodološki okviri i principi)

(1) Ministar civilnih poslova BiH, na prijedlog Vijeća za nauku BiH, donosi uputstva o metodološkim okvirima i principima za izradu Pravilnika o klasifikaciji naučnih oblasti, polja i grana, Pravilnika o minimalnim uslovima za izbor u naučna zvanja , te Pravilnika o minimalnim uslovima za obavljanje naučnotehnološke djelatnosti i bavljenje naučnoistraživačkim radom .

(2) Entiteti, kantoni i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine dužni su, u skladu s uputstvima o metodološkim okvirima i principima iz stava (1) ovog člana, u roku od tri mjeseca od dana njihovog donošenja, donijeti svoj pravilnik o klasifikaciji naučnih oblasti, polja i grana, pravilnik o minimalnim uslovima za izbor u naučna zvanja, te pravilnik o minimalnim uslovima za obavljanje naučnotehnoške djelatnosti i bavljenje naučnoistraživačkim radom.

DIO ČETVRTI - SISTEM NAUČNOISTRAŽIVAČKIH INFORMACIJA

Član 13.

(Naučnoistraživački informacioni sistem Bosne i Hercegovine)

(1) S ciljem sistematskog praćenja, evidentiranja i unapređivanja stanja u nauci i tehnologiji, uspostavlja se naučnoistraživački informacioni sistem u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: NI informacioni sistem BiH).

(2) NI informacioni sistem BiH sadrži naučnoistraživačke baze podataka, evidencije i statističke indikatore u skladu sa svjetskim, a posebno evropskim standardima.

(3) Osnovne elemente, sadržaj, oblik i način rada NI informacionog sistema BiH utvrđuje Ministarstvo civilnih poslova BiH, na preporuku Vijeća za nauku BiH, o čemu ministar civilnih poslova BiH donosi odgovarajuće uputstvo.

(4) Naučnoistraživački informacioni sistemi Republike Srpske, Federacije BiH, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, zajedno sa NI informacionim sistemom BiH čine jedinstven sistem.

(5) Sva pravna i fizička lica registrirana za obavljanje naučnih aktivnosti obavezna su voditi evidenciju u skladu s NI informacionim sistemom BiH.

Član 14.

(Baze podataka i evidencija)

(1) Ministarstva odgovorna za naučnoistraživačku djelatnost u entitetima i kantonima i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine uspostavljaju svoje lokalne baze podataka i vode evidenciju naučnih institucija i naučnih radnika iz svoje nadležnosti.

(2) Lokalne baze podataka i evidencije iz stava (1) ovog člana dostupne su Ministarstvu civilnih poslova BiH za potrebe razvoja nauke i dostavljanja informacija iz ove oblasti.

(3) Ministarstvo civilnih poslova BiH vodi integriranu bazu podataka, čiji su sastavni dijelovi lokalne baze podataka i evidencije.

(4) Baze podataka i evidencije redovno se ažuriraju i vode na bazi uputstva iz člana 13. stav (3) ovog zakona.

DIO PETI- NAUČNOISTRAŽIVAČKA SARADNJA

Član 15.

(Saradnja organa nadležnih za nauku i istraživanje)

(1) Ministarstvo civilnih poslova BiH, s ciljem utvrđivanja osnovnih principa koordinacije aktivnosti, usklađivanja planova i definiranja strategije na međunarodnom planu razvoja naučnoistraživačke djelatnosti u Bosni i Hercegovini, ostvaruje saradnju sa odgovarajućim organima i institucijama entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležnim za naučnoistraživačku djelatnost.

(2) Organi i institucije iz stava (1) ovog člana dužni su na traženje Ministarstva civilnih poslova BiH dostaviti podatke s kojima raspolažu, a koji imaju za cilj ostvarivanje posebnog interesa u oblasti nauke u Bosni i Hercegovini.

(3) Ministarstvo civilnih poslova BiH, na zahtjev organa i institucija iz stava (1) ovog člana, dostavlja podatke s kojima raspolaže.

Član 16.

(Međunarodna saradnja)

(1) Ministarstvo civilnih poslova BiH nadležno je za ostvarivanje međunarodne saradnje Bosne i Hercegovine u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti.

(2) Vijeće za nauku BiH daje preporuke u pogledu ostvarivanja međunarodne naučnoistraživačke saradnje.

(3) Imenovanje predstavnika Bosne i Hercegovine na zvaničnim međunarodnim konferencijama na kojima se razmatraju pitanja vezana za razvoj nauke i tehnologije, u međunarodnim tijelima i organizacijama iz oblasti nauke vrši Ministarstvo civilnih poslova BiH, a u slučaju potrebe Ministarstvo civilnih poslova BiH može zatražiti mišljenje Vijeća za nauku BiH.

DIO ŠESTI- FINASIRANJE MEĐUNARODNE NAUČNOISTRAŽIVAČKE SARADNJE

Član 17.

(Finansijska sredstva)

(1) Finansijska sredstva za sufinansiranje aktivnosti međunarodne naučnoistraživačke saradnje osiguravaju se u Budžetu institucija Bosne i Hercegovine.

(2) Plan sufinansiranja aktivnosti međunarodne naučnoistraživačke saradnje obuhvata finansijska sredstva potrebna za:

- a) uplatu pristupne članarine u međunarodnim naučnoistraživačkim programima;
- b) podmirenje troškova rada predstavnika Bosne i Hercegovine na međunarodnim naučnoistraživačkim konferencijama i u međunarodnim naučnoistraživačkim tijelima i organizacijama;
- c) sufinansiranje učešća u međunarodnim naučnoistraživačkim projektima.

Član 18.

(Sufinansiranje međunarodnih naučnoistraživačkih projekata)

(1) Ministarstvo civilnih poslova BiH najmanje jednom godišnje raspisuje javni konkurs za dodjelu sredstava za sufinansiranje međunarodnih naučnoistraživačkih projekata i saradnje značajnih za Bosnu i Hercegovinu, na osnovu kriterija i mjerila za ostvarivanje i finansiranje međunarodnih naučnoistraživačkih programa, a koje donosi Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH i uz mišljenje Vijeća za nauku BiH.

(2) Ministarstvo civilnih poslova BiH o raspisivanju konkursa iz stava (1) ovog člana obavještava nadležna ministarstva entiteta i kantona i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.

Član 19. (Zaključenje ugovora)

(1) Za prihvaćene aktivnosti učešća u međunarodnim naučnoistraživačkim projektima Ministarstvo civilnih poslova BiH zaključuje ugovor o realiziranju aktivnosti sa odgovornim licem organizacije koja prijavljuje aktivnost međunarodne naučne saradnje.

(2) Prijavu aktivnosti učešća u međunarodnim naučnoistraživačkim projektima podnosi koordinator projekta i odgovorno lice organizacije koja prijavljuje aktivnost međunarodne saradnje, a koji svojim potpisom garantuju za tačnost podataka navedenih u prijavi.

(3) Koordinator aktivnosti međunarodne saradnje moraju biti istraživači u naučnom ili naučnonastavnom zvanju.

Član 20. (Naučnoistraživačke organizacije)

U ostvarivanju sufinansiranja aktivnosti međunarodne naučnoistraživačke saradnje mogu učestvovati naučnoistraživačke organizacije registrirane u skladu s zakonima i propisima entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21. (Decentralizacija)

Entiteti, kantoni i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine će svojim zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti regulirati pitanja koja nisu regulirana ovim zakonom.

Član 22. (Obaveza donošenja podzakonskih akata)

Podzakonski akti za provođenje ovog Zakona bit će doneseni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 23. (Formiranje Vijeća za nauku BiH)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, imenovati Vijeće za nauku BiH.

Član 24.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj 358/09
20. maja 2009. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Beriz Belkić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Ilija Filipović, s. r.